

**И. АБДУЛЛОЕВ, З. АБДУЛЛОЕВ,
Б. БОРОНОВ, З. ДОРҒАБЕКОВ**

ЗАБОНИ МОДАРӢ

**Китоби дарсӣ барои синфи 3-юми
муассисаҳои таҳсилоти умумӣ**

Наири сеюм

**Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
тасдиқ кардааст**

**ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2018**

МУНДАРИЧА

I. Мактаб. Ватан – Модар

1. Якуми сентябр – Рӯзи дониш.....	4
2. Муборак бар шумо!.....	5
3. Қоидаҳои рафтор дар мактаб.....	7
4. Ватан – Модар.....	8
5. Тоҷикистон.....	10
6. Тоҷикистон.....	12
7. Шаҳру вилоятҳои Тоҷикистон.....	14
8. Забони тоҷикӣ.....	16

II. Чашма. Дарё ва кӯлҳо. Обҳои шиғобаҳои Тоҷикистон. Исм

9. Саволҳои кӣ? ва чӣ?.....	19
10. Навоҳои гулдара.....	21
11. Хочаобигарм.....	22
12. Чилучорчашма	24
13. Кӯли Сарез	25
14. Симоҳои матро ёбед	27
15. Алафи газанда	30
16. Машқи навиштани мактуб.....	34
17. Гурбачаи сода.....	34
18. Тӯб.....	38
19. Мактаб.....	42
20. Шаҳри Душанбе.....	44
21. Хуш омадед ба Душанбе!.....	46
22. Деҳаи мо.....	49

III. Одоби ҳамида. Исм

23. Иди касбии омӯзгорон.....	51
-------------------------------	----

24. Соати бибиам.....	54
25. Беҳтарин ва бадтарин чиз.....	56
26. Мавриди салом.....	58
27. Одоби салом.....	60
28. Бачаҳои хуб.....	61
29. Сухани сеҳрнок.....	64
30. Тирамоҳи зарринмӯ.....	66
31. Витаминҳо.....	69
32. Меваю сабзавоти Тоҷикистон.....	71
33. Чашни Меҳргон.....	74
34. Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	76

IV. Барқ ва аҳамияти он дар рӯзгори мо. Феъл

35. Неругоҳҳои барқи обӣ.....	78
36. Баҳри Норак.....	80
37. Барқ аз кучо пайдо шудааст?.....	81
38. Анӯшервони Одил ва пири боғдор.....	83
49. Ду хамсухбат.....	86
40. Гург ва Харгӯш.....	88

V. Муҳити зист ва муҳофизати он

41. Муҳити зист.....	93
42. Муҳофизати об аз ифлосшавӣ.....	94
43. Муҳофизати ҳаво аз ифлосшавӣ.....	95
44. Муҳофизати замин аз селоб.....	96
45. Дарвеш ва косаи асал.....	97
46. Хаёлҳои ширин.....	98
47. Декабр.....	100
48. Зимистон чист?.....	102

49. Омодагии санҷобак ба зимистон.....	106
50. Зарари тамоку.....	107
51. Газна.....	108
52. Зимистон.....	110
53. Гулаки беном.....	112
54. Корҳои бехтарин.....	113

VI. Далерӣ ва қаҳрамонӣ. Шахсони муътабар. Сифат

55. Саволҳои сифат.....	116
56. Солим ва Ғоним.....	119
57. Саъва ва Фил.....	121
58. Арча.....	123
59. Саргузашти Барфибобо.....	124
60. Исмоили Сомонӣ.....	126
61. Одам дар зери барф.....	129
62. Таҷрибаи Абӯалӣ ибни Сино.....	130
63. Гурги нодон.....	132
64. Бузургони миллат.....	136
65. Мубоҳиса	137
66. Аз Достонҳои «Шоҳнома»	140
67. Фиреби Аҳриман	143
68. Хоб дидани Заҳҳок	144
69. Набарди Фаридун бо Заҳҳок	146
70. Қувваҳои мусаллаҳи Тоҷикистон. Пешояндҳо.	148
71. Ду дона.....	151
72. Баҳор.....	153
73. Дасти модар.....	156
74. Модар.....	157
75. Алла.....	159

76. Баҳор омад!.....	160
77. Марҳабо, Наврӯзи ачам!.....	163
78. Бозиҳои варзишии Наврӯз.....	166

VII. Эҳтироми падару модар ва омӯзгор. Ҷумла

79. Дилсӯзӣ.....	168
80. Панди модар	170
81. Ҳурмати падару модар.....	172
82. Ҷумлаи саволи.....	173
83. Агар майли парвоз дорӣ.....	175
84. Фарзанд бошад, чӣ сон бошад?.....	177
85. Пули ҳалол.....	178
86. Сафари пахта аз сахро то мағоза.....	183
87. Нархи намак чанд дирам?.....	187
88. Ду гуноҳ.....	190
89. Одоби муошират.....	194
90. Муошират.....	196
91. Чоҳкан зери чоҳ.....	198

VIII. Олами ҳайвоноти Тоҷикистон. Мамнуъгоҳҳо

92. Ҳайвоноти хонагӣ ва ваҳшӣ	201
93. Аз ҳаёти ҳайвонҳо	202
94. Муфтхӯр	204
95. Суғур	206
96. Ром кардани асп	208
97. Рӯбоҳбачаҳо худро офтоб медиҳанд	210
98. Шутур	212
99. Ғози танҳо.....	214
100. Ҷайраи айёр.....	216

101. Мамнуъгоҳҳои Тоҷикистон.....	218
102. Хайбар	221
103. Кенгуруи дайду-1.....	224
104. Кенгуруи дайду-2.....	227
105. Сулҳ.....	232
106. Омӯзгори сарбоз.....	234
107. Шодии модар.....	236
108. Давлат чист?.....	237
109. Савдогар ва тӯтӣ	239
110. Тобистон.....	241
111. Таътили тобистона.....	241

Матнҳои барои хониши иловагӣ

1. Гулгардонӣ.....	243
2. Ҷуфтбаророн.....	244
3. Хонабаророн.....	244
4. Чаҳоршанбесурӣ	245
5. Суманакпазӣ	245
6. Нишонаи умр	247
7. Мактаб	248
8. Насиҳат ба фарзанд	249
9. Сулҳ	250
10. Гӯшвора.....	250
11. Муқаддасоти Ватан.....	254
12. Парчами Тоҷикистон	265
13. Суруди Ватан	266